

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de subscripció

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . » 4'50 trimestre
Estranger. . . » 9'00 any

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DISSABTE 11 D'AGOST 1917

NÚM. 184

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX-PREPARADOR ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIÀ :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.-Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.-BARCELONA

CONSULTORI MÈDIC-OPERATORI

El metge don Jaume Fuster, especialista en enfermetats cròniques, ha traslladat an aquesta ciutat, carrer de Llovera, 29-1.-1., son consultori de València. Especialista en enfermetats cròniques, ja es manifestin aquestes en el cap, orelles, com sordera, ulls, gorja i pit, catarres de l'estómac, herpes i reuma, enfermetats de l'orina, nervioses, curació radical d'enfermetats secretes, venèrees i sífilítiques, aplicació del 606, tractament especial per a tota classe de tumors, anc que siguin malignes.
HORES DE CONSULTA: De 10 a 13 i de 16 a 20.

L'ESPANYA INSULAR i l'Assamblea de Parlamentaris

Mallorca als parlamentaris

De la ciutat de Mallorca i amb més de 500 firmes de professors, escriptors, advocats, metges, comerciants, industrials, obrers, etc., s'ha dirigit a don Raimond d'Abadal el següent manifest:

Excm. Sr. D. Raimond d'Abadal.

Excm. senyor:

Les persones abaix firmades, que pertanyen a diversos estaments i professes diverses tendències polítiques, coincideixen, no obstant, en una mateixa amor, desinteressada i pura, vers Mallorca i en una mateixa valoració dels fets motivats per la iniciativa catalana de convocar una Assamblea extraoficial de parlamentaris, la celebració de la qual, duta a bon efecte malgrat les bravetjades del Govern, marca una fita gloriosa en els anys de la regeneració ibèrica.

La opinió de Mallorca, de temps inexpressiva i sorda, s'és commoguda davant el gest de sinceritat, d'energia i de propòsits renovelladors que han tingut els representants del país aplegats sota la presidència digníssima de V. E. per a estudiar la manera de salvar i redimir aquest Estat espanyol, enfellonit i corrupte.

En aquests moments sagrats, que tot el món es renoua, i damunt les runes dels vells estats europeus brollen a més excelsa vida nacionalitats joves o redemptes, i per tot arreu es respira un halè de vivificació i d'esperança, i com un ressò d'aquesta convulsió mai vista, d'aquest meravellós infantament universal, s'aplega a Barcelona l'Espanya conscient per a cercar les normes de l'esdevinidor, no podia mancar en el concert mundial la veu del nostre poble, que, valdament pateixi una deplorable paràlisi del cos social, no sabria ésser traïdor a son llinatge egregi ni a sa tradició heroica.

Perxó és debades posar de manifest la satisfacció que tots nosaltres, com a ciutadans conscients, hem tingut al conèixer l'assistència del senador per aquestes illes don Jeroni Pou a un acte de tanta transcendència. Però, com sigui que aquest senyor parlamentari ostenta una significació especial i milita en un determinat partit, un gran sector de la opinió mallorquina no estava representat a l'acte en qüestió. I és, per aquests motius i en nom d'aquesta opinió renaiant, que les persones abaix firmades s'adressen atentament a V. E. tot expressant-li llur adhesió més ferma a les conclusions de la històrica Assamblea.

En fallida el poder públic després de l'acte militar del dia primer de juny, desatés i agraviat el Parlament per un Govern incapaç de comprendre les excepcionals circumstàncies de l'hora que vivim, excitat el sentiment vindicador del poble que ven la insuficiència i la desmoralització dels directores de la vida

nacional, calia l'adveniment d'homens de bona voluntat, de prestigi i de verdader patriotisme, que comencessin la necessària tasca d'encarrilar per bon camí el públic descontent i estudiessin la solució de problemes, tan vius ara i de tanta importància sempre, com els de l'autonomia de les agrupacions naturals (municipi, regió, nacionalitat), com els que pertorquen la defensa nacional, la organització de l'ensenyança i l'administració de la justícia, com els econòmics i socials que la situació actual planteja amb major urgència encara que abans.

També, aquí, en aquesta oblidada «isla adyacente», sentim el desvetllament de la consciència col·lectiva; també, aquí, patim totes les greus inconveniències del règim centralista; també, aquí, veiem la nostra placèvola vida regional pertorbada per la intrusió dels governs centralistes i els seus dependents que ens imposen una cultura oficial i forastera i ens subjecten al més inepte dels caciquismes.

Davant les lluminoses vies que l'Assamblea dels parlamentaris ha obert als nostres més volguts desigs, inconcrets i inèdits fins a les hores d'ara, ens sentim corpalms d'emulació i d'energia. Volem capacitar-nos per ésser mereixedors, en poc temps, de l'autonomia que ha de fer revivar totes les regions; i ha de saturar-les, a l'ensens, d'una fecunda i fraterna harmonia; volem exaltar la nostra patria natural; marxant, del braç de les regions germanes, vers un futur prometedor de prosperitat i de glòries; volem que Espanya, la Gran Espanya del demà, esdevingui la denominació federal d'un aplec de pobles llurres i cultes.

Si els parlamentaris continuen en llur actitud patriòtica, la salvació d'Espanya és segura. Homes nous han de venir amb noves idees i nous procediments a menar la nau de l'Estat. Es dirà, com una objecció, que aquests homes no existeixen. No és veritat. El règim centralista educa i ja no pot infantar cap personalitat de valia. Amb el règim novell surgiran homes novells.

I si predomina, com cal esperar, la lògica i el bon seny, i són convocades les Corts constituents, sabrem dur a la pràctica el desig de renovació política condensat en aquestes paraules: «Comportant que els partits del torn segueixin acaparant per més temps la Diputació a Corts per aquestes illes, Mallorca, 25 de juliol de 1917»

La censura

D'ordre de l'alcalde de R. O. se'n diu que queda prohibit parlar contra les institucions, de la disciplina militar d'actes i acords del Govern en assumptes militars, del moviment de tropes, del moviment de barcos nacionals i estrangers, de l'exportació a països bel·ligers.

Les Alcaldies de R.O.

La de Barcelona

No s'ha provist. Sembla que'l Govern, convençut de que no hi ha qui vulgui el càrrec, prescindint per ara de treballar per a trobar un alcalde de real nomenament. Amb això triomfa l'Ajuntament, que en la històrica sessió del dia 20 digué que'l senyor Martínez Domingo seria l'últim alcalde de real ordre.

Segons «El Diluvio», s'ha ofert el càrrec als següents senyors: Conde de Torroella de Montgrí, Señor González Vilart, diputado en partibus, Señor Zaldivar, magistrado, Señor Bartrina, diputado provincial, Señor Sanllehy, hijo, Doctor Girona, Señor Subirats, socio del Circulo conservador y padre de familia, Señor Llistachs, fabricante de azúcares, Doctor Muxinoves, médico insecticida, Señor Carlos Martí y Martí, horticultor, Señor Llaveneras, ateneísta.

Ninguno de estos señores ha aceptado el alto honor de recoger la vara que en una hora histórica dejó el señor Martínez Domingo — el senyor Antoni Marcell Domingo, como escribe «La Veu» — La sagrada memoria de aquellos dias de la alcaldía de Millà y Pi son para estos señores; motivo de hondas meditaciones. Las cosas vuelven, se dirán, aun cuando no hayan leído a Nietzsche. Y las piedras también.

Cosa que tampoco deben olvidar los que dijeron solemnemente que el señor Martínez Domingo sería el último alcalde de real orden.

La de Lleida

Del diari republicà «El Ideal», de Lleida:

«S'ha rebut a l'Ajuntament l'ofici nomenant alcalde de R. O. al senyor Pí-nell. Quan aquest va autoritzar al deplorable govern del senyor Dato per a que aprofités el seu nom, el Consistori de la nostra Ciutat havia ja manifestat unànimement el seu criteri, oposat a càrrec tan impopular.

No obstant, no hi ha dupte que, prescindint del parer de la totalitat dels seus companys, i lo que tal volta és més significatiu, prescindint de les propies con-

BALNEARI "SANTA MARINA"

Situat a Prasdip (Tarragona)

Inaugurat el primer de juliol

La millor aigua per a la curació radical de les afeccions nervioses, de l'estómac, fetge i ronyons. De resultats positius en les anèmies i vicis de la sang.

Nou i magnífic BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).

Volat d'ombrívols boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar; a la muntanyenca encontrada de PRATDIP.

Habitacions amb aigua i llum elèctrica. N'hi ha també d'altres, molt còmodes, a preus més econòmics.

Mis-a diària en el mateix Santuari

Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí al BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.

Per a informes i condicions, a l'Administració:

Ronda de la Universitat, 15, pral. 2.ª - Barcelona

Anàlisi química i examen bacteriològic de l'Aigua de SANTA MARINA

Caràcters físic-químics

Temperatura del muntanyenca 14°
Residu fixe a 180° 0.2213 grs. per litre
Radiactivitat 104 volts hora-litre

Gasos en dissolució

Ambidrit carbònic lliure 6.73 c. c. 0.01332 grs. per litre
Oxigen 2.30 » 0.00328 » » »
Nitrogen 8.20 » 0.01025 » » »

Agrupació dels altres elements dissolts

Bicarbonat càlcic 0.21888 grs. per litre
Bicarbonat magnèsic 0.07510 » » »
Bicarbonat ferric 0.00197 » » »
Clorur magnèsic 0.00456 » » »
Clorur sòdic 0.01237 » » »
Fosfat sòdic 0.00040 » » »
Nitràt sòdic 0.00853 » » »

Sulfat aluminic 0.00050 » » »
Sulfat càlcic 0.01561 » » »
Àcid silícic 0.01534 » » »
SUMA DE SUBSTANCIES SÒLIDES 0.35326 » » »

Indicis de potassi i materia orgànica: aquesta equival tan sols a 0.41 mg. d'oxigen per litre.

Examen bacteriològic

L'aigua de Santa Marina conté 13 germens aerobis per c. c. La investigació de espècies aneròbies, així com del B. Coli i del B. Eberth, ha donat resultat negatiu. Segons aquests caràcters, deu classificar-se entre les MOLT PURES.

Barcelona 15 de maig de 1917.

Dr. A. Miquel Baltà i Botta.

"La Mundial"

Casa de viatgers i hospedatges de F. MESTRES
Carrer Hospital, 123 i 125, 1.ª - BARCELONA

Reusencs, alerta!

Al passar per Barcelona sols en LA MUNDIAL trobareu boniques i elegants habitacions amb tot el confort modern com aiximateix en hospedatges econòmics. Casa recent construïda amb balcó al carrer en totes les habitacions.

Economia veritat i bona alimentació.

Servei esmeradissim. Especial per a famílies, estudiants i soldats de quota
Hospedatge des de quatre pessetes diàries

VISITEU AQUESTA CASA I QUEDA'EU CONVENÇUTS

LA MUNDIAL - Carrer Hospital, 123 i 125, primer - Barcelona

viccions del regidor idoni, que no poden ésser obtuses fins al extrem de que no compregui que l'administració municipal res té que veure amb les miserioses combinacions de la menuda política madrilenya, el designat se disposava a representar la decrepita i desairada situació que capitaneja un Sánchez Guerra.

Pero el senyor Pinell, en aquest cas, passava per sobre de la dignitat del Municipi i per sobre de la voluntat dels seus companys, comptant amb la resignació, amb la complicitat passiva dels elements monàrquics del nostre Ajuntament.

El seu càrrec no hauria gosat de la autoritat moral deguda, pero sí de la col·laboració callada, incírcera pero efectiva, del mosaic polític que constitueix la coalició majoritaria del Consistori.

Avui és tota una altra cosa. Avui ha canviat totalment la disposició de les distintes fraccions monàrquiques del nostre Ajuntament.

El viatge a Barcelona ha renovat, momentàniament al menys, els sentiments i tal volta les conviccions dels elements que's distingien per la vacil·lació del seus ideals.

El sorprenent i grandios espectacle de l'enterro del senyor Prat de la Ribera, tribut de corprendora impopularitat del nacionalisme, als anhels catalans de plena autonomia de que ell n'era com un símbol, ha desvetllat de cop amb un esclat irresistible de sentimentalitat, l'ànima catalana que, més o menys disposada a la vibració, porta cada hu de nosaltres, per monàrquic i per regidor representant de partit centralista que se sigui.

Avui tots, absolutament tots els elements consistorials, estan disposats a tolerar la absurda, l'innoble imposició dels alcaldes de R. O.

Per lo que correspon als nostres amics sabem

i la sobirania de Lleida. Els demés, asseguren, també, que aquesta vegada i en endevant, ja no admeten. S'ha imposat, al fi, com no podia ser d'altra manera, el bon seny i el criteri honest: no cal dir si ens sab grat!

Què farà, doncs, el senyor Pinell?

Se'ns ha parlat de la seva situació de esperit angustiada, davant de la unanimitat del rebuig que fan tots els seus companys de Consistori respecte de la significació antipática, de la procedencia violenta del seu càrrec. Ja no pot comptar ni amb la passivitat dels seus amics monàrquics; queda sol, ben sol, davant la pinya que defensa l'honor de la ciutat.

Creiem que aquesta realitat venturosa per a nosaltres, influirà de tal manera sobre el seu esperit d'home sacrificat indugudament a una avui absurda disciplina de partit, que sentirà renàixer la innata independència del lliure ciutadà i es negarà definitivament a amparar l'usurpació dels drets municipals amb el seu nom. Creiem que tindrà prou seny, prou enteresa lleidatana per a evitar amb una provocació lamentable que'l desordre s'ensenyoreigi de la seva patria nadiua; de que ls anys de la nostra ciutat en registrin tristes violencias per l'entossudiment, per la manca de patriotisme de cívica independència d'un lleidatà que s'empenya en emular les desventurades gestes d'un Comte de Santa Coloma.

No és aquesta la fusta del senyor Pinell i cal esperar que davant la decisió arduable de Lleida i de tots els seus representants, esqueixará l'impopular llureia per a arrencar-se al costat dels ciutadans honrats de la noble ciutat de Lleida.

Per l'Autonomia

D'un article que publica «El Liberal» de Barcelona amb el títol «En Rusia como en España» i la firma Jaume Arimón.

«La afirmación aristotélica de que es necesario que las leyes se acomoden a las repúblicas, no las repúblicas a las leyes, debe tenerse muy presente de hoy en adelante.

Para ello no hay más camino que el

de la descentralización que, según Soler, es el grito nacional, y este grito, en opinión del gran Argüelles, no puede estimarse faccioso jamás.

La centralización, en cambio, pocos la defienden ya, por ser tendencia opuesta no sólo al progreso y a la libertad indiscutible de los organismos locales, sino hasta el derecho natural.»

Crònica obrera

EL CONFLICTE CARRILAIRE

LO QUE DEMANEN ELS OBRERS

Reconeixement oficial de l'ur Sindicat; reglamentació dels deures i drets del personal del Nord; anul·lació dels ascensos provisionals otorgats als esquirols; reconeixement com a fixos de tots els empleats u obrers que portin un any de servei en la Companyia; resolució satisfactoria de les peticions formulades a la empresa pels maquinistes i fogainers en octubre passat; augment de 75 pessetes anyals als agents de plantilla de son inferior a 2.000 pessetes i de 25 pessetes per dia de treball als que cobrin jornals sense limitació, i la admissió de tots els companys últimament despedits per pendre part en moviments societaris.

En el cas de veure's obligats a plantejar el paro, además d'aquelles anteriors peticions, recabarán per a tornar al treball, les publicades en primer de maig de l'any passat, que son:

Carnet de lliure circulació a favor de tots els empleats i obrers de la Companyia; formació d'expedient per al despidi del personal; augment de 150 pessetes anyals als sous de plantilla, o sigui, mensualitats des de 300 pessetes en endavant i 50 pessetes diaries en els jornals sense limitació dels obrers fixos eventuals.

CONCESSIONS DE LA COMPANYIA

Entre les concessions de la Companyia hi figura com a principal la iniciació de un tribunal, per dir-ho així, format per tres representants dels obrers i tres de la Companyia, amb un president, que podria ser el de l'Institut de Reformes Socials, o altre nomenat pel Govern, el qual estudiaria totes les qüestions pendents i les que d'ara endavant es pugui presentar. Total, res.

L'ACTIVITAT DELS CARRILAIRES

Els delegats ferroviaris han dirigit la següent nota al Govern, contestant a la que aquest els dirigí:

«Acusem rebut de la nota que ens remet el ministre de Foment.

Del text d'aquesta nota es dedueix que el Govern i la Companyia, lluny de atendre a la comunicació i relacions oficials que aquesta comissió ha vingut mantenint amb una i altra entitats, s'apoya en la interpretació que elements estranys a la representació ferroviaria han donat al cas.

En virtut d'això, i després de protestar de les injustes apreciacions que el Govern fa sobre l'actitut d'aquesta representació, la qual forma en sa conciencia el jut de que els Governos preferixen (La censura interromp.)

NOTES DE LA VAGA

Els delegats carrilaires han retornat a les llurs respectives localitats.

—El ministre de Foment ha visitat al senyor Sánchez Guerra per a parlar del conflicte carrilair.

El subsecretari ha dit que el Govern no ha permès publicar la nota dels obrers perquè contenia algunes inexactituds, entre les quals hi ha l'afirmació de que el Govern s'havia posat de part de la Companyia, quan aquest no ha fet altra cosa sinó respectar el dret que la Companyia té d'aplicar els seus reglaments per a imposar correccions disciplinaries en cas de rebeldia.

Preguntat sobre notificacions de vaga dels carrilaires de les restants companyies, ha dit que careixia de noves, ja que els governadors no han comunicat res de nou.

Cas d'haver-hi vaga, será el 17, ja que han de complir el termini que marca la llei.

Des de Salou

El prop passat dimecres la societat «Círcol Marítim» de Salou, organitzà una típica festa; per a amenitzar la qual foren contractades les famoses «Galles del Vendrell».

A les sis de la tarda donaren un concert en el local de dita societat, essent molt aplaudida per la nombrosa colonia que aquí estineja.

A la nit se celebrà l'anunciat ball, que també es vegé molt concorregut, regnant entre el jovent gran alegria i bullici fins a primeres hores de la matinalada.

—Per al diumenge dia 19, té anunciada el mateix Círcol Marítim una excursió a Tarragona, per a retornar la visita que el dia 29 del passat juliol li feu el Club Náutic de Tarragona. Per aquest motiu regna gran animació entre els elements aimants del sport náutic.

—En la Junta general celebrada el prop passat diumenge, la Directiva del Círcol Marítim quedà constituïda en la forma que segueix:

President, C. Bartolomé Alentorn; vocals, Frederic Baró Montseny, i Daniel Montané Rabassa; tresorer, Delfi Grau; secretari, Josep Anton Mico; cap de material, Pere Ferrer Sardà.

Esperem poguer alabar la seva gestió com ho ferem a la dels seus antecessors.

BERVERTAR.
Salou 10-8-17.

Vida corporativa

Cambra de Comerç i Industria

ELS OLIS PURS D'OLIVA

Per relacionar-se amb una gestió portada a cap per aquesta Cambra de Comerç prop de l'Excm. Sr. Embaixador de la República Argentina a Espanya, a l'objecte de conseguir en aquella nació una llei que afavorís l'exportació espanyola d'olis d'oliva, evitant-los-li el descredít que sobre ells recau a conseqüencia de les mesetes que baix l'etiqueta de olis purs d'oliva s'expedeixen en la citada nació, transcrivim a continuació l'extracte que de la sessió de Corts del dia 22 de juliol publica el diari «La Epoca», de Buenos Aires, pel que's ventrà que la gestió indicada ha prés estat parlamentari en la progressiva República Argentina.

«ECOS PARLAMENTARIOS»

La Ley de Aceites

Entre los asuntos entrados a los cuales se dió entrada figuraba el siguiente proyecto de ley.

Artículo 1.º Los aceites comestibles que se importen después de los plazos fijados por la presente ley, deben llenar los siguientes requisitos:

a) Los recipientes que contengan aceites comestibles deberán llevar grabada en el envase metálico o en la etiqueta de las botellas que los contiene, una inscripción con la marca del fabricante o importador en idioma nacional, que establezca la clase o clases de los aceites y la cantidad contenida.

b) Cuando el aceite provenga de un solo grano o fruto, llevará la indicación en esta forma: «Aceite de Oliva», «Aceite de Algodón», etc., y cuando se trate de una mezcla de aceites, llevará la inscripción «Aceites Comestibles», seguida de los nombres de cada uno de los aceites que forman la mezcla, así como la proporción en cifras de los componentes.

c) Queda prohibida la importación y venta de los aceites comestibles que no estén suficientemente refinados, que contengan más del 8 por ciento de acidez, expresada en ácido oléico o substancias extrañas a su composición o que estén coloreadas artificialmente.

d) Los envases que contengan aceites para la venta en detalle, deberán llevar igualmente grabada en el envase la indicación de la clase de aceite o aceites en las mismas condiciones establecidas para los otros envases.

Art. 2.º Lo dispuesto en el artículo

anterior, solo será obligatorio para la venta en el país del 10 de Enero de 1918.

Art. 3.º En cualquiera de los casos previstos en los artículos anteriores, cuando se trata de indicar la cantidad, se hará refiriéndose al volumen o peso neto del contenido o al peso bruto incluido en el envase, acompañado en la tasa del envase, en uno y otro caso con tolerancia del 5 por 100 en el contenido.

Art. 4.º En caso de infracción a las precedentes disposiciones, se incurrirá a más del comiso del producto, en una multa de 200 pesos moneda nacional por la primera vez y 500 pesos moneda nacional por las subsiguientes.

Art. 5.º La liquidación de los derechos de aduana se hará de acuerdo con la ley número 4.933, siendo el departamento nacional de higiene el encargado de realizar los análisis y expedir los certificados correspondientes.

Art. 6.º Comuníquese, publíquese, etc.

Al fundarlo dice su autor el señor Riu:

Señor presidente: Hace tiempo que se debate la necesidad de que los aceites empleados para la alimentación acrediten su pureza y puedan ser consumidos sin daño para la salud pública. Debido a la falta de una ley especial que reglamente su venta, lo que se vende por aceite de oliva es una grosera mezcla de aceites vegetales más baratos, dañosos para el estómago y que solo sirven para el lucro de comerciantes poco escrupulosos. Si bien debido a las gestiones del departamento nacional de higiene se analiza el aceite comestible que se importa, lo mismo que las demás substancias alimenticias y se rechazan aquellos que por su composición no se encuentran en las condiciones requeridas por el análisis, esto no obstante, para que al venderse al público en detalle se alteren los productos, falsificándose con toda impunidad, sin ningún control ni restricción para su expendio.

Al amparo de estas deficiencias de la reglamentación se han creado inúmero de negocios que bajo el título de refinarias de aceite se ocupan en preparar brevajes malsanos a base de mezclas con aceite de algodón y otros más perjudiciales para la alimentación, que se venden después en los almacenes, sin marca registrada, con la etiqueta de aceite purísimo de oliva, engañando al consumidor que paga y consume esas mezclas a precios exorbitantes.

Adulteraciones peligrosas

No es posible tolerar la adulteración de las substancias alimenticias dando apoyo al fraude lucrativo que comercia con la salud pública, valido de las deficiencias de la legislación, siendo preciso extirpar a los falsificadores por medio de una reglamentación que no deje fallas a la viveza y mala fe y al mismo tiempo garanta el derecho de los fabricantes en las condiciones de pureza y selección que hacen la fama y el crédito de sus productos.

La adulteración del aceite de oliva ha sido tan prolija en nuestro país, ha llegado a tan alarmantes proporciones, que la prensa se ha ocupado repetidas veces del asunto, recogiendo el clamor público y pidiendo a los poderes administrativos restrinjan y corten el abuso. Esta anomalía ha sido notada en el extranjero, con la protesta del comercio que se ocupa en la introducción del aceite de oliva, habiendo enviado una nota al embajador argentino en España al ministerio de Agricultura, reclamando medidas contra el fraude, conjuntamente con dos memoriales de las Cámaras de comercio de Sevilla y de Reus. En el mismo sentido se han dirigido las Cámaras de Comercio francesa e italiana de esta capital.

Medida para evitarlas

El ministerio de Agricultura, dando la importancia que se debía a estas reclamaciones ordenó a la división de comercio e industria que estudiara la cuestión comprobándose totalmente las denuncias formuladas al encontrar el aceite de oliva mezclado en proporciones irróras con aceites vegetales para uso de máquinas en la mayoría del que se vende al público, y solicitando a su vez la

sanción de una ley que pusiera remedio a las falsificaciones.

Del mismo modo procedió el departamento nacional de higiene, que por su oficina de análisis de substancias alimenticias elevó una nota al ministerio del Interior, solicitando una reglamentación eficaz, después de comprobar las malas condiciones de las mezclas que se venden para el consumo.

En Estados Unidos existe una ley completa sobre la venta de sustancias alimenticias con penas severas para sus sofisticadores.

En la República Oriental del Uruguay hace años rige una ley sobre aceites que a la par de velar por la salud pública ha aumentado las rentas fiscales, consumiendo aceite de oliva puro.

Y es hora ya de que la tengamos nosotros.

Prohibiendo la importación de todo aceite comestible que no lleve en sitio visible de su envase la cantidad y composición de aceite que contiene los mismos que la proporción de las mezclas si así se expende, se evitará el engaño del comprador y la especulación con fines de fraude, porque cada consumidor sabrá lo que consume y lo que compra.

Comprendiendo en estas disposiciones a la venta en detalle, tendrá buen cuidado el expendedor de falsificar el producto y lucrar con la buena fe del cliente y desaparecerán todas esas refinarias y fábricas que al margen del código penal elaboran productos artificiales nocivos, gracias a la benignidad de la ley y a la superchería de la etiqueta.

No solamente terminará esta ley con las especulaciones deshonestas de los falsos fabricantes de aceite, sino que aumentará también los recursos del fisco, pues desalojadas las mezclas y disminuida la importación de los demás aceites comestibles que entran en su preparación, aceites que pagan menores derechos de aduana, la importación de aceite de oliva puro acrecerá y con ello mayor suma de derechos para el país.

Según estadísticas consumimos anualmente en épocas normales, 35.000.000 de kilos de aceite comestibles, de los cuales solo 19.000.000 son de oliva.

Si la ley existiera con la terminación de las adulteraciones, el aumento del aceite de oliva necesario para el consumo aportaría 2.000.000 de pesos más para las rentas fiscales.

Por razones de interés y de higiene pública, pido que este proyecto sea convertido en ley.

Pasa el proyecto a la comisión de presupuestos.»

Ahir, en l'Ajuntament

L'alcalde de R. O. no compareix i no se celebra la sessió

Com és sabut ahir havia de celebrar sessió l'Ajuntament. Nombros públic es congrega, per aital motiu, en actitut expectant a la plaça de la Constitució. Hi havia concentrada en dit punt tota la policia i vegem entrar la guardia civil a la Casa Consistorial.

El saló de sessions estava ple, omplint la gentada adhuc el vestíbul.

Tocaren dos quarts de deu i la sessió no comença. Tocaren les deu, i tampoc.

L'alcalde de R. O. brillava per la seva ausencia. No hi era ell ni cap dels dos regidors que actuen de domèstics seus.

Aixís es transcorregué fins a les dotze, desfiant allavors el públic que esperà tres hores en va en el saló de sessions.

El públic congregat a la plaça anà desfiant també poc a poc; fent-se comentarís sobre lo ocorregut, coincidint tothom en que el fracàs del senyor Sardà és definitiu i en que és llògic suposar que la seva dimissió no s'ha de fer esperar.

Si és aixís, Reus haurà triomfat i es restablirà la normalitat.

Tractament de la **sífilis** per l'aplicació **indolora** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

l'aparell **NO** és un **GRAMÓFON**
CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca **GRAMÓFONO**

De venda: **R. PERPIÑA** Carrer Major, 22
 Despatx: 24, pral. **REUS**

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	751.6	751.1
TERMÒMETRE	Sol.	34.9
	Ombra.	30.8
TERMÒMETRE	Sol.	17.2
	Ombra.	17.2
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	24.7
	Ítem humit.	17.3
Humitat relativa de l'aire.	18.4	51.7
Tensió del vapor acuos.	11.0	12.3
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	SO
METRE	Velocitat del vent.	24.6
Pluviòmetre.		0
Evapòmetre.	6.7	2.7
Estat del cel.	Ras	Ras

Ans d'ahir arribà en el port de Tarragona el vapor «Colón», conduint vuit naufragats del vapor anglès «Llanishen», trobats a vuit milles del Cabo Creus a les 4-15 de la matinada del dia 8.

Els naufragats són un alumne de nàutica, un maquinista i sis foganers, que dormien quan el vapor fou torpedejat a les dues de la matinada. A l'aixecar-se es trobaren amb que la demés tripulació ja havia marxat, sabent-se que desembarcà el mentat dia a Port-Vendres.

Els vuit tripulants prestaren declaració en la Comandantia de Marina, essent després posats a disposició del Consulat anglès que els hostatjà i proveí de robes. Ahr sortiren per a Barcelona.

El vapor «Llanishen», era un vaixell de 2.500 tonelades, que retornava d'Itàlia en lastre, després de desembarcar 6.000 tonelades de carbó.

Quan fou vist pel capità del «Colón», i observant que estava abandonat i no s'enfonzava, el remolcà algunes hores, mes en el golf de Lyó tingué que tallar les amarres i abandonar-lo a causa del fort vent que regnava.

El «Llanishen» s'enfonzà.

Aquesta nit tindrà lloc en el Teatre Circo, una extraordinària sessió de cine, projectant-se la magistral pel·lícula de 2.000 metres «Les víctimes de l'amor», interpretada per la celebrada artista Matilde di Mazzió. Completarà el programa una cinta còmica.

APRENENT

Se'n necessita un per a un important comerç de MERCERIA d'aquesta ciutat.

Donarà raó en aquesta impremta.

Per ordre governativa ha sigut sospesa la publicació del valent confrare barceloní «La Lucha».

SR. SUBDELEGAT DE MEDICINA

Se'n dóna que en una casa d'un carrer ben cèntric hi ha un cas de tifoidea. Que en la mateixa casa ja n'hi han hagut dos altres més en cosa de dos anys; i que en cap d'ells s'han pres aquelles mesures que és obligatori pendre.

La Secció administrativa de primera ensenyança pública la relació dels mestres amb serveis interims que sol·liciten figurar en la propera convocatoria.

VENDA

Se vendrà en bones condicions una llibreria i tenda de periòdics situada en un punt cèntric d'aquesta ciutat.

Informaran en aquesta impremta.

Ha sigut remès a la Direcció general, per a la seva aprovació, el projecte de carretera del kilòmetre 89 de Lleida a la de Tarragona a Barcelona.

En el saló Kursaal de Reus avui s'hi projectarà, en les acostumades sessions que s'hi donaran, la grandiosa producció cinematogràfica «Juan-José», adaptació del popular drama d'En Dicenta, i que tant d'èxit ha conseguit en quantes poblacions s'ha exhibit.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETA CAVALLE, S. en C.
 Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució.—REUS

El quadern d'aquesta setmana de la celebrada biblioteca d'autors catalans «Lectura Popular», publica la joguina agre-dolça en un acte i en vers del festiu escriptor En Lluís Millà «Lo cantiret de vidre».

Se troba vagant la plaça de metge titular de Roda de Barà, dotada amb el sou anyal de 2.500 pessetes.

BAR AMERICANO ESMERAT SERVEI

La sens rival Hojchata Valenciana EXQUISIT CAFE PAMPA

En les sessions acostumades que s'hi donaran avui en el concorregut cinematògraf Sala Reus, s'hi projectaran les darreres i més notables produccions de la casa Pathé.

El dia 11 de setembre pròxim se celebrarà la subasta de les obres dels camins veïnals de Vimodri i Milà.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons venciment orrent. Cuidem del cobro del dividendo del Banc de Barcelona.

Ans d'ahir se vegé en l'Audiencia provincial una causa contra un matrimoni d'aquesta ciutat, en quin domicili els agents de l'Arrendataria de tabacs hi trobaren utensilis per a la el-laboració d'envoltoris de marques i deu kilos de fulles.

El fiscal retirà l'acusació contra la muller i la sostingué contra el marit, per a qui demanà 240 pessetes de multa i les costes.

BAR GISBERT

Se'n necessita un moço.

L'Administrador de Propietats dirigeix una circular als Ajuntaments dels pobles de la província, fent-los responsables dels deutes de consums si no abonen el tercer trimestre.

Del 21 al 27 d'octubre se celebrarà a Barcelona una Assambla de Veterinaris.

APRENENT

Se'n necessita un en la Drogueria de Armengol Mariné, plaça de Prim.

Ha sigut nomenat mestre de La Riba el de Picamoixons don Felicià Molinero.

Don Domingo Cortés ha sol·licitat autorització del Govern civil d'aquesta província per a establir un servei públic d'automòbils entre Mora d'Ebre i Valderrobes.

«La Flor de Loto», soperba pel·lícula dramàtica de 2.000 metres, figura en el programa de les sessions de cine que se celebraran avui al Teatre Fortuny. És una preciosa cinta de quin episodi dramàtic és principal actor la celebrada artista Regina Badel.

Per a poguer comprar genres de bona qualitat, a preus ínfims, ha quedat demostrat, que no hi ha com als *Magatzems Gisbert*, establerts a la plaça de la Constitució, i on, malgrat tot, continuaran venent: les camisetes interiors de qualitat immillorable a 60 cèntims, camises percal, classe superior a 3 pessetes, Brusetes per a senyora, de totes mides, des de 1'50 pessetes, colls piqué qualitat la millor que's fabrica a 40 cèntims un, corbates de seda color des de 25 cèntims. Ademés pollen comprar-se a preus baratíssims: punys, mitjes, mitjons (negres solits), trajes de bany, pantalons, americanes, ermilles, devants, calçotets, refajos, i molts altres articles, difícils d'enumerar pero que visitant tants importants *Magatzems* un se'n pot fer càrrec.

Gran ganga: Sabó de l'acreditada perfumeria «Fioralia» a ral pastilla.

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 10 D'AGOST 1917

NAIXEMENTS

Isidro Escoda Poca.—Fortunat Sans Alonso.

DEFUNCIONS

Tomás Mallorquí Nogués, 19 anys, Sardà, 13.—Frederic Guillem McCrory Hencke, 6 anys, Casa de Camp, 159.—Silvestre Serrat Medico, 26 anys, Sardà, sense número.—Carme Sancho Vaqué, 3 anys i mig, Puvill Oriol, 31.—Pau Magriñà Mañé, 18 mesos, Santa Agna, 30.

MATRIMONIS

Joan Nolla-Tarragó amb Maria Abelló Rafés.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Acordat per aquesta Junta de Govern el repart d'un anticipo de 15 pessetes per acció, a compte dels beneficis del present exercici, s'avisava als senyors Accionistes que podran fer-lo efectiu en la Caixa d'aquest Banc, des del 16 de l'actual mitjansant l'entrega del corresponent rebut, firmat per l'interessat, el qual se facilitarà en la mateixa secció de Caixa.

Reus 9. agost de 1917.—L'Administrador, *Joaquim Sociats*.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
 Grans sessions de cine per a avui.—
 Preus i hores de costum.

Teatre Circo
 Grans sessions de cine per a avui.—
 Concert als jardins.
 Preus i hores de costum.

Sala Reus
 Grans sessions de cine per a avui.—
 Preus i hores de costum.

Kursaal
 Grans sessions de cine per a avui.—
 Preus i hores de costum.

Imp. Sanjaú Germans.—Reus

Aparells i Discs PATHE

MAGATZEMS GISBERT

S'ha nrebut nous discs dels célebres artistes
TITTA RUFO, BASSI i CARUSSO

Plaça Constitució, 1 **REUS**
 (Al costat de la casa Bofill)

Sidral TEIXIDÓ

NOM PATENTAT
 PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?
 ¿Voleu menjar a gust?
 ¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL "TEIXIDÓ"

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estuejants, excursionistes i caçadors perque evita les infeccions purificant l'aigua.
 Exigiu-lo en els Cafés, Bars i Droguerías.

Unic representant a Reus: **D. GAIETA VIRGILI**, Plaça de Prim, núm. 3
BAR ESQUELLA

AVIS IMPORTANT. Com sigui que el merescut éxit alcançat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi empaquetat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDÓ son productes similars que el públic dea rebutjar per il·legítims.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou. **REUS**

Proveu els CAFÉS de la TORREFACCIÓ

GIL

i veureu que son els MILLORS
 Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).—Reus

IMPORTANT

Antoni Fernández Tormo

Professor de llengua francesa del Col·legi de D. Joan Ollé i Ajuntament de l'Institut General i Tècnic

Ensenya l'idioma amb preferència per al comerç: llegit, escrit, parlat i traduït al castellà.

La millor recomanació d'aquest Professor és que quants alumnes han estat al seu càrrec han obtingut en els examens bones notes, tant en aquest Institut com a Madrid, Barcelona, o allí on s'han presentat.

Plaça Farinera, 8, primer.—REUS

"La Publicidad"

Per a la venda i subscripció al kiosko BOLART, plaça de la Constitució.

Gel sà LA JOAQUINA

DIPÒSIT A REUS: ROMÁN MARI-MÓN, Plaça Catalunya, 7.

Gran Servei de Carruatges De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA
 A Montroig, Casa Sabaté.
 A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitoris constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,

UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

FERROCARRILS

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA
Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m

Vilafranca;	9'38
7'25	9'23 e
8'49	13'27 m
14'13	17'42 c
17'16	21'44 o
Vilafranca	20'37
21'25	23'28 r

DE BARCELONA A REUS
Surt 5'26 (trasp. Ròda); arriba 9'23 m

8'33	10'36 r
9'20	12'47 c
13'00	16'15 o
15'23	19'24 m
19'49	21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

12'54	13'24
9'56	10'30 m
14'30	15'00 m
18'80	18'35 c
20'50	21'34 m

DE TARRAGONA A REUS
Surt 7'35 arriba 8'10 c

12'17	12'45 m
16'35	17'14 m
19'25	20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA
Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'37 m

10'41	11'19	11'14 r
13'17	14'24	14'58 c
16'30	18'57	19'47 m
19'49	21'11	21'47 m
22'01		23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS
Surt 6'13 arriba 7'17 e

6'30	surt 7'42	8'39 m
7'01	8'43	10'19 m
12'17	13'11	14'03 e
17'27	19'12	20'59 m
20'14	20'48	21'20 m

DE REUS A LLEIDA
Surt 8'22 arriba 11'22 c

13'35	20'50 m
17'59	22'13 m
20'30	20'22 m

DE LLEIDA A REUS
Surt 5'30 arriba 9'46 m

8'29	12'29 m
11'56	20'17 r
15	17'58 c

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 9 de juliol de 1917

Sortides de Reus (Arraval Robuster)

Tren n.º 24 a les 6'50	Tren n.º 23 a les 7'49
26 > 8'25	25 > 9'20
2 > 10'20	11 > 11'20
12 > 15'—	1 > 15'55
34 > 16'35	35 > 18'40

Sortides de Salou

Tren n.º 28 a les 11'15	Tren n.º 27 a les 12'10
32 > 15'55	33 > 18'—
	41 (des de Mas Calbó) 19'40

PREUS.—Bitllet ordinari a ptes. 0'75.
—Bitllet d'anada i tornada ptes. 1'05.
Nois de 3 a 7 anys, anada i tornada 0'60.
Tarifa especial núm. 4 de bitllets de anada i tornada a ptes. 0'60.

S'expedeixen aquests bitllets des del dia 9 de juliol per als trens que surten de Reus a les 6'50 poguent utilitzar-se per al retorn tots els trens que surten de Salou fins a les 15'55 inclusiv, essent completament nuls per als trens següents.

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets a 60 céntims fins al tren de les 11'15, valeders per al retorn fins al de les 18'00 essent també nuls per als trens posteriors.

ADVERTENCIES.—El tren número 29, quan circuli, sols ho farà els dies feiners.—Els bitllets d'anada i tornada són sols valeders el mateix dia de la seva expedició, i no donen dret a facturació d'equipatge ni a portar bultos de maquin pes total excedeixi de tres kilos.

Els diumenges i dies festius, els trens núms. 35 i 37 sols podran parar fins a les Quatre-Carretes i aniran després directament a Reus. Els viatgers de les parades intermitges, des de Mas Calbó podran retornar a Reus en el tren número 41 que sortirà de dit Mas Calbó.

Reus 6 juliol de 1917

LÍNIA DE VALÈNCIA
Surt de Salou per a València

6'11—(fins a Benicarló)	9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)	0'02.

Arriben a Salou de València

4'19—9'17—(procedent de Benicarló)	
15'45—18'38.	

DISPONIBLE

L'Hidráulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS
Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL
RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverossímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué
COMISSIONS REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Fabrica de Capses de Cartró
ENRIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

JOSEP SOLÉ
RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc.)
GUÀRDIA I MERCADER, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5 REUS

JOSEP PUJOL - Cirurgia
Especialista en la curació de les hernies (trençats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus.

LA CRUZ ROJA (CASA FUNDADA EN 1896)
MONTEROLS, 16
(Al costat del fabricant de gorra D. Isidro Pons)

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plasa de Prim REUS

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de MANUEL GIBIACH
Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS

Els progressos que la ÒPTICA ha experimentat des de fa mig-segle, ha demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes. Amb l'auxili d'uns lentes o gafas ben escollits, són milers les persones que que practiquen l'hermós sentit de la vista, en completa normalitat. No's deuen comprar els lentes com un gèneru qualsevol, no basta escollir cristalls rutinariament i sense raons científiques. Quantes persones han malgastat sa vista perjudicant-la en alt grau per no tindre en compte aquests prudents consells!! Sols un examen a conciencia pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA sense perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÒPTICA que li permet assegurar a sa distingida clientela, una extraordinària exactitut en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplern un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'expedeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantitza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, níquel i ser.

Se fan ademés, tota classe de composures pertencents a dit ram.

LA CRUZ ROJA (CASA FUNDADA EN 1896)
MONTEROLS, 16
(Al costat del fabricant de gorra D. Isidro Pons)